

A késedelmi pótlék megállapítása az állami adóhatóságnál

Az évenkénti pótlékértékesítések kiküldésének aktualitására tekintettel jelen írás a leggyakrabban felmerülő adózói kérdések, észrevételek figyelembe vételével és gyakorlati példa bemutatásával kíván ismereteket nyújtani az állami adóhatóság adószakmai tevékenységéhez kapcsolódó késedelmi pótlékok felszámításáról, valamint rendszerezi az ezekkel kapcsolatos legfontosabb jogi szabályozásokat.

*

I. A késedelmi pótlék

A pótlék megállapítására vonatkozó állami adóhatósági gyakorlat bemutatása előtt mindenképpen szükséges a késedelmi pótlék fogalmának a meghatározása, illetve az adószakmai tevékenységhez kapcsolódó késedelmi pótlékok rendszerének rövid ismertetése.

I.1. A késedelmi pótlék fogalma és a megállapításával kapcsolatos jogszabályi rendelkezések

Az adózók többsége az adózással kapcsolatos kötelezettségeinek önként, határidőben eleget tesz. A nem, vagy késedelmesen teljesítő adózók esetében a mulasztást, illetve a késedelmet az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) bizonyos szankciókkal sújtja, elősegítve ezzel a jogszabályi előírások érvényesülését, érvényesíthetőségét.

Az adóhatóság által alkalmazott ilyen szankció például a bevallási kötelezettség elmulasztása miatt kiszabható mulasztási bírság, illetve a fizetési kötelezettség nem határidőben történő teljesítése esetén felszámított késedelmi pótlék is.

Az adózóknak az adót az Art. 37. § (1) bekezdésében meghatározottak alapján az Art. mellékletében vagy törvényben előírt időpontban (esedékesség) kell megfizetniük. Amennyiben az adót az adóhatóság állapítja meg, úgy – ha az Art. eltérően nem rendelkezik – a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell rendezni a fizetési kötelezettséget.

Külön szabályozást tartalmaz az Art. 37. § (3) bekezdése az eljárási illeték vonatkozásában, amelyet – az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) eltérő rendelkezése hiányában – a kérelem benyújtásakor kell megfizetni.

Ha az adózó az esedékességig nem teljesíti a fizetési kötelezettségét, akkor az Art. 165. § (1) bekezdése a késedelmi pótlék szankció alkalmazását írja elő. A törvényben meghatározottak alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV):

- az esedékességet követő naptól (mint a felszámítás kezdő napja) a megfizetés napjáig (a megfizetés napja, mint a felszámítás utolsó napja),
- a költségvetési támogatásnak az esedékesség előtt történő igénybevétele esetén a támogatás kiutalásának napjától (mint a felszámítás kezdő napja) az esedékességet megelőző napig (mint a felszámítás utolsó napja)

késedelmi pótlékot állapít meg, kivéve, ha az illeték törlesztése az Itv. 21. § (5) bekezdése, illetve a 80. § (1) bekezdés b), c), g) pontjai alapján a jogügylet felbontása, illetve az eredeti állapot helyreállításával való megszüntetése vagy vagyonszerzés hiánya miatt kerül sor.

Természetesen a törvény nem csak az adózó, hanem az adóhatóság mulasztását is szankcionálja.

Amennyiben az adóhatóság esik késedelembe a kiutalás teljesítése során, úgy az Art. 37. § (6) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően a késedelem minden napjára a késedelmi pótlékkal azonos mértékű kamatot fizet az adózóknak.

I.2. Az adószakmai tevékenységhez kapcsolódó késedelmi pótlékok típusai

Az állami adóhatóság által az adószakmai tevékenységhez kapcsolódóan felszámított késedelmi pótlékok többféleképpen csoportosíthatók. **Típus szerinti** besorolásukat tekintve megkülönböztethetjük a **nettó és az egyéb speciális késedelmi pótlékokat**.

A késedelmi pótlék felszámítása **főszabály szerint nettó módon** történik, a szankció speciális típusait pedig a

fizetési könnyítési kérelmekhez kapcsolódó, az adóhiány után megállapított, illetve a lakóházépítésre alkalmas telektulajdon vásárlása esetén biztosított négy éves illeték kedvezmény nem teljesítése esetén felszámított késedelmi pótlékok, továbbá az Európai Unió tagállamai közötti behajtási jogsegélyekhez kapcsolódó pótlékkötelezettségek alkotják.

Míg a nettó számítás során az állami adóhatóság minden folyószámla tételt figyelembe vesz oly módon, hogy a késedelmi pótlék alapját, a tartozások összegét csökkenti az esedékesség időpontjában más adóval kapcsolatban fennálló túlfizetés összegével, addig a speciális pótlékok esetében a pótlékot kizárólag meghatározott kötelezettségekre (pl.: a revízió által megállapított kötelezettségekre, a fizetendő illetékekre, illetve amelyre a fizetési könnyítést engedélyezték) számítja fel.

A szankció további csoportosítási lehetőségét adja a **felszámítási módja szerinti** megkülönböztetés. Ennek alapján beszélhetünk **automatikusan és egyedileg felszámított pótlékok**ról.

Az automatikus központi késedelmi pótlékot az élő, működő adózókra évenként, a tárgyévot megelőző évre vonatkozóan számítja fel és írja elő az állami adóhatóság, az egyedi pótlékokat pedig adott ügyben hozott egyedi jogerős döntés alapján könyvelik az adózói folyószámlákon.

Míg a nettó késedelmi pótlék felszámítása történhet automatikusan (pl.: pótlékértesítők évenkénti kiküldése), illetve egyedileg is (pl.: felszámolás alatt álló adózók esetében), addig a speciális pótlékokat minden esetben egyedileg állapítják meg.

Jelen cikkben részletesebben a késedelmi pótlékok leggyakrabban előforduló formáit, az automatikus, illetve az egyedileg történő nettó felszámítás gyakorlatát ismertetem.

II. A nettó késedelmi pótlék megállapítására vonatkozó állami adóhatósági gyakorlat

II.1. A nettó késedelmi pótlék automatikus megállapítása

Az állami adóhatóság az adószakmai tevékenységéhez kapcsolódó **nettó késedelmi pótlékot** évente, a felszámítást megelőző naptári év január 1-től december 31-ig terjedő időszakára, napi pótlékolással, meghatározott szempontok szerinti automatikus mechanizmussal, központilag állapítja meg.

Ennek **folyamata három főbb lépésből tevődik össze:**

- **a megállapítást megelőző tevékenységekből,**
- **a pótlék kiszámításából, illetve**
- **a felszámított összeg folyószámlán történő előírásából és az adózók értesítéséből.**

II.1.1. Az automatikus felszámítást megelőző folyószámla-zárás

A megfelelő pótlékfelszámításhoz bizonyos előkészítő tevékenységek elvégzése és egy olyan állandó, „végleges” állapot kialakítása szükséges, amely alapján megállapítható az, hogy az adózó valamely fizetési kötelezettségét késedelmesen fizette-e meg, vagy valamely költségvetési támogatást esedékességét megelőzően vett-e igénybe.

Mindezek az adózó kötelezettségeit, igényléseit és a pénzforgalmi tételeit (befizetéseket, kiutalásokat, átvezetéseket) nyilvántartó folyószámlák évenkénti zárásával biztosíthatók, mivel ennek hiányában az esetleges visszamenőleges könyvelések bizonytalanná tennék egy adott időpontban felszámított és a folyószámlán előírt késedelmi pótlék valóságát és annak kiszámítása is áttekinthetetlenül bonyolulttá válna.

A zárás során azt az időpontot kell meghatározni, amiktől az adott naptári évre könyvelési tételek (sem bevalási, sem pedig pénzforgalmi) már nem adhatók fel.

A zárás mindig december 31-ével, mint vég dátummal történik, a záró egyenlegek azonban nem jelennek meg a folyószámlákon. Az adatok folyamatosságát, illetve a következő évre vonatkozó megfelelő pótlékszámítást a NAV – adott adónem kötelezettség és pénzforgalmi tételeinek összesített egyenlegéből képzett – nyitóegyenleg megállapításával és könyvelésével biztosítja. Ezen könyvelési gyakorlat eredményeképpen a megelőző időszakok tételeinek összesített egyenlege mindenkor megjelenik az aktuális folyószámla egyenlegben.

Az így lezárt folyószámla időszakokra központilag számítja fel az állami adóhatóság a nettó késedelmi pótlékot.

Természetesen előfordulhat, hogy a lezárt időszakra könyvelt folyószámla tételeket módosítani szükséges. Amennyiben a módosítás következtében a folyószámlán lezárt évre vonatkozó esedékességi vagy terhelési dátumú tételt kell könyvelni, úgy az már csak az aktuális tárgyévi nyitó dátummal, azaz január 1-jei esedékességgel lehetséges (az eredeti esedékesség feltüntetésével egyidejűleg).

Az ilyen esetekben azonban – a lezárt évet érintő, nyitódátumra könyvelt tételek figyelembe vételével – a már felszámított késedelmi pótlékot át kell számítani.

II.1.2. Az automatikus felszámítás

Az automatikus felszámításnál mindenekelőtt azokat a folyószámla tételeket kell meghatározni, amelyek részt vesznek a pótlék megállapításában.

A nettó késedelmi pótlék felszámítása során – ahogy azt a szankció csoportosítási lehetőségeinél már röviden ismertettem – főszabályként valamennyi folyószámla tételt figyelembe kell venni, a kötelezettségeket és az azokra teljesített befizetéseket is, adónemtől függetlenül.

Van azonban néhány adónem, amelynek az összes tétele kimarad a pótlékszámításból. Ilyen például a késedelmi pótlék adónem is, mivel az Art. 165. § (2) bekezdése alapján ezen kötelezettség után további késedelmi pótlékot nem lehet felszámítani.

Előfordulhat azonban, hogy az adózót terhelő pótlék megállapításánál nem az egész adónem, hanem **kizárólag egyes tételek** nem vehetők figyelembe. Ilyenek például a fizetési könnyítéssel érintett tartozások, az egyes kötelezettségek végrehajtásának bírósági, vagy adóhatósági felfüggesztései, valamint a támogatási adónemek esetében az átmeneti jóváírások.

Ezen „technikai jellegű” könyvelési tételek közös jellemzője, hogy az eredeti előírás, vagy a jóváírás esedékességét változtatják meg, illetve ideiglenesen ellentételezik. A késedelmi pótlékot azonban a tényleges tartozásokra kell kiszámítani, így a fizetési könnyítéssel érintett kötelezettségeket a felszámítás során az állami adóhatóság figyelmen kívül hagyja, ezekre egyedileg, a nettó pótléknál kedvezőbb, a jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű speciális késedelmi pótlékot számít fel, a végrehajtás alól felfüggesztett tételek esetében pedig a nettó késedelmi pótlék teljes összegéből a felfüggesztett tételhez tartozó pótlékot a döntés meghozataláig szintén felfüggeszti.

Mindezen szempontokat figyelembe véve az automatikus felszámítást végző informatikai program a kiszámítás során a pótlékszámításban részt vevő folyószámla tételeket az esedékesség illetve a terhelési dátum szerint sorrendbe teszi, az előírásokat, jóváírásokat, befizetéseket, kiutalásokat összevonja és megvizsgálja azok napi egyenlegét. Amennyiben az adott napon hátralék mutatkozik, úgy arra a napra az állami adóhatóság kiszámítja a pótlék összegét.

A késedelmi pótlék mértéke a jelenleg hatályos szabályozás – az Art. 165. § (2) bekezdésében meghatározottak – alapján minden naptári nap után a hátralék fennállásának napján érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Ennek megfelelően a hátralékos napokra a NAV megállapítja a napi pótlék mértékét, az egységes számítási elvek szerint három tizedes jegy pontossággal, kerekítés nélkül, a további tizedeseket elhagyva.

A hátralékos napok a pótlékolás során a pótlékalap összegének és a jegybanki alapkamatnak a változása miatt időszakokat alkotnak, így a pótlékvezetésben nem jelenik meg külön minden egyes naptári nap. Ha a hátralék összege vagy a jegybanki alapkamat mértéke változatlan, akkor a számba vehető napok figyelembe vételével kiszámítható az erre az időszakra eső késedelmi pótlék.

Az időszakokra eső részpótlék kiszámítása egy külön képlet szerint történik, amely alapján a

Részpótlék =

időszak napjainak száma x pótlékalap összege x a napi pótlék mértéke / 100

Ezen számítási metodikának megfelelően az egyes időszakokra kiszámolt részpótlékok összesítése adja a pótlékolandó időszakra eső teljes pótlékot.

Az alábbiakban egy példán keresztül mutatom be a késedelmi pótlék összegének a megállapítását.

**ADÓZTATÁSI TEVÉKENYSÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ
FOLYÓSZÁMLA-KIVONAT**
 a 2014.01.01. és 2014.12.31.
 közötti időszakban esedékes és eddig lekönyvelt tételekről

BEVALLÁSI OLDAL					PÉNZFORGALMI OLDAL				
ESÉDEKESÉG DATUMA	MEGNEVEZÉS	HV. ADO NEM	ÁTV	KÖTELEZETTSÉG (F) NÖVEKEDÉS (+) CSÖKKENÉS (-)	TELJESÍTÉS DATUMA	TÍPUS	PÉNZFORGALOM (F) BEFIZETÉS (-) KIUTALÁS (+)	ELSZÁMLA SZÁMLA JELZŐ	ÁTV
124. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAPOT MEGILLETŐ BEVÉTELEK					ADÓNEM SZÁMLASZÁMA: 10032000-06056229				
2014.01.01.	Nyitőegyenleg		+	101,000	2014.01.31.	01	-	106,660	1
2014.01.13.	Egy szolgáltatási járulék		+	6,660					
ÖSSZESEN:			+	107,660	ÖSSZESEN:			-	106,660
					124. ADÓNEMEN TARTOZÁS:			1,000 Ft	
138. KÉSEDELMI PÓTLÉK					ADÓNEM SZÁMLASZÁMA: 10032000-01078985				
2014.11.17.	2013. évi késedelmi pótlék		+	5,605					
ÖSSZESEN:			+	5,605	ÖSSZESEN:			+	0
					138. ADÓNEMEN TARTOZÁS:			5,605 Ft	
521. Illeték					ADÓNEM SZÁMLASZÁMA: 10032000-01070044				
2014.01.01.	Nyitőegyenleg		-	1,000					
ÖSSZESEN:			-	1,000	ÖSSZESEN:			+	0
					521. ADÓNEMEN TÖBBLÉT:			1,000 Ft	
PÉNZFORGALMI TÉTEL TÍPUSÁNAK MEGNEVEZÉSE:					01 BEFIZETÉS				

A 2014.01.01-2014.12.31. közötti időszakban a magánszemély adózó folyószámlájának *124-es Egészségbiztosítási Alapot megillető bevételek adónemén* 2014.01.01. esedékességgel, nyitótételként 101.000 Ft összegű tartozás,

2014.01.13-ai esedékességgel pedig további 6.660 Ft összegű előírás szerepel. Az adónemre az adózó 2014.01.31-i teljesítéssel 106.660 Ft-ot fizetett be.

A folyószámla 138-as Késedelmi pótlék adónemén 2014.11.17-i esedékességgel látható a 2013. évre vonatkozóan felszámított késedelmi pótlék, 5.605 Ft kötelezettség előírása.

Az 521-es Illeték adónemen pedig 2014.01.01. esedékességgel, nyitótételként 1.000 Ft összegű többlet mutatkozik.

kent és maradt is a pótlékolandó időszak végéig, 2014. 12.31-éig.

A pótlékszámítás alapját képező hátralék fennállásának időtartama alatt a jegybanki alapkamat egy alkalommal változott, 2014.01.22. napjától 3% -ról 2,85%-ra csökkent.

Az előzőeknek megfelelően a pótlékalap és a jegybanki alapkamat változása alapján a pótlékolandó időszak három részidőszakra bontható.

A.) részidőszak: 2014.01.01-2014.01.13. (13 nap)

A pótlékalap: 100.000 Ft, a jegybanki alapkamat mértéke: 3%,

A napi pótlék mértékét a jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd részeként határozza meg a jogszabályi előírás, ennek megfelelően ezen időszakban $2 \cdot 3 / 365 = 0,0164384$; három tizedes jegy pontossággal 0,016 %.

Az időszakra eső részpótlék összege = $(\text{napok száma} / \text{pótlékalap} \cdot \text{napi pótlék mértéke}) / 100 = (13 \cdot 100.000 \cdot 0,016) / 100 = 208 \text{ Ft}$.

B.) részidőszak 2014.01.14-2014.01.21. (8 nap)

A pótlékalap 106.660 Ft-ra emelkedett, a jegybanki alapkamat mértéke változatlanul 3% és ennek megfelelően a napi pótlék mértéke 0,016 % maradt.

Az időszakra eső részpótlék összege = $(\text{napok száma} / \text{pótlékalap} \cdot \text{napi pótlék mértéke}) / 100 = (8 \cdot 106.660 \cdot 0,016) / 100 = 136 \text{ Ft}$

C.) részidőszak 2014.01.22-2014.01.31. (10 nap)

A pótlékalap 106.660 Ft maradt, a jegybanki alapkamat azonban 2,85%-ra csökkent, így a napi pótlék mértéke ezen időszakban $2 \cdot 2,85 / 365 = 0,0156164$; három tizedes jegy pontossággal 0,015% volt.

Az időszakra eső részpótlék összege = $(\text{napok száma} / \text{pótlékalap} \cdot \text{napi pótlék mértéke}) / 100 = (10 \cdot 106.660 \cdot 0,015) / 100 = 159 \text{ Ft}$

A pótlékolandó időszakra, a 2014. évre felszámítandó pótlék teljes összegét az egyes részidőszakokra kiszámított összegek összesítése adja: 208 Ft + 136 Ft + 159 Ft = 503 Ft.

NETTÓ PÓTLÉKSZÁMITÁSI LISTA									
a 2014.01.01. és a 2014.12.31. között esedékes tételek után									
ESÉDEKESÉGI/TELJESÍTÉS DATUMA	MEGNEVEZÉS	ADO NEM KOD *	HÁTRALEKOT		PÓTLÉKALAP (Ft)	HÁTRALEKOS IDŐSZAK	HÁTR. NAPOK SZÁMA	IDŐSZAKI PÓTLÉK (Ft)	
			NÖVELŐ (Ft)	CSÖKKENTŐ (Ft)					
			BEV.OLD.: KÖT.NÖVELŐ(+) PENZF.OLDAL: KIUTALÁS(+)	BEV.OLD.: KÖT.CSÖKKENTŐ(-) PENZF.OLD.: BEFIZETÉS(-)					
Jegybanki alapkamat 2014.01.01-től		3,00 %							
2014.01.01.	Nyitó	124	101,000			100,000	01.01.-01.13.	A	13
2014.01.01.	Nyitó	521		1,000		106,660	01.14.-01.21.	B	8
2014.01.13.	Bev.oldal	124	6,660			106,660	01.22.-01.31.	C	10
Jegybanki alapkamat 2014.01.22-től		2,85 %							
2014.01.31.	Pénz.oldal	124		106,660					
Jegybanki alapkamat 2014.02.19-től		2,70 %							
Jegybanki alapkamat 2014.03.26-től		2,60 %							
Jegybanki alapkamat 2014.04.30-től		2,50 %							
Jegybanki alapkamat 2014.05.28-től		2,40 %							
Jegybanki alapkamat 2014.06.25-től		2,30 %							
Jegybanki alapkamat 2014.07.23-től		2,10 %							
PÓTLÉK ÖSSZESEN:								503	
MÉGFIZETENDŐ PÓTLÉK:								503	
Amely összeget a folyószámláján 2015. november 16-i esedékességi dátummal, "2014. évi késedelmi pótlék" megnevezéssel irunk elő és ugyanezen időpontig a NAV Adóztatási tevékenységgel összefüggő késedelmi pótlék bevételi számlára (számlaszáma: 10032000-01076985) kell megfizetnie.									

A pótlékolandó időszak: 2014.01.01-2014.12.31. A nettó pótlékszámítási lista alapján is látható, hogy a Késedelmi pótlék adónem tételei nem vesznek részt a pótlékszámításban.

Az érintett időszakban a pótlékalap az alábbiak szerint alakult:

A pótlékszámítás alapját képező hátralék összege 2014.01.01-jétől – a 101.000 Ft tartozás és az 1.000 Ft összegű túlfizetés figyelembe vételével – 100.000 Ft volt.

Tekintettel arra, hogy az adózónak 2014.01.13-i esedékességgel 6.660 Ft összegű kötelezettsége jelentkezik a folyószámláján, így az esedékességét követő nappal, 2014.01.14-ével 106.660 Ft összegre emelkedett a pótlékalap, majd a 124-es adónemre 2014.01.31-én teljesített 106.660 Ft összegű befizetést figyelembe véve a teljesítést követő nappal 2014.02.01-jével a pótlékalap 0 Ft-ra csök-

II.1.3. Az automatikusan felszámított nettó késedelmi pótlék közlése, előírása

Az állami adóhatóság a folyószámlák zárását követően az előzőekben részletezetteknek megfelelően a központilag felszámított nettó késedelmi pótlékról az adózóknak az Art. 43. § (8) bekezdése szerint évente egyszer, automatikusan, minden év október 31-ig értesítést küld. Ezen értesítés alapján az adózó tehát a megelőző év vonatkozásában megállapított pótlékkötelezettségének részletes levezetéséről tájékozódhat.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően azon adózók, akik bevallás benyújtására, illetőleg adatszolgáltatás teljesítésére elektronikus úton kötelezettek, vagy önkéntesen elektronikusan nyújtják be a bevételeiket, papíros formában ugyan nem kapnak értesítést, de az ügyfélkapun keresztül, az eBEV Szolgáltatásokon belül elérhető folyószámla-lekérdező felület segítségével – amennyiben érintettek – **ebben az évben már június 30-tól** megtekinthetik a megelőző évre vonatkozó, pdf. formátumú késedelmi pótlék-levezetésüket.

Az automatikusan kiszámított nettó késedelmi pótlék előírása a folyószámla 138-as adónemén – tekintettel a pótlékértesítők kiküldésének határidejére – november 15-i esedékességgel látható (munkaszüneti nap esetén az ezt követő első munkanap az előírás esedékessége).

A késedelmi pótlék kiszámítása minden esetben forintban történik, azonban az előírása során figyelemmel kell lenni az Art.-ban (2. számú melléklet I. fejezet Általános rendelkezés 3. pontja) meghatározott értékhatárookra. Ennek megfelelően az állami adóhatóság a magánszemélyek és az egyéni vállalkozók esetében a 100 forintot elérő nettó késedelmi pótléket forintban határozza meg és írja elő, a 100 forint alatti összegeket nem könyveli a folyószámlán, a jogi személyiséggel rendelkező szervezetek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetében pedig az 1.000 forintra történő általános kerekítési szabályt alkalmazza. Ezen utóbbi adózók esetében tehát a NAV azt a pótlékösszeget, amely kerekítve nem éri el az 1.000 Ft-ot (tehát 500 Ft alatti), nem tartja nyilván az adózók folyószámláin.

II.2. A nettó késedelmi pótlék egyedi felszámítása

Bizonyos esetekben a nettó késedelmi pótléket nem automatikusan az évenkénti előírással utólag, hanem egyedileg számítjuk fel.

A nettó késedelmi pótlék egyedi előírása két nagyobb esetkörben fordul elő, megállapítás a **pótlékolással még le nem zárt időszakra**, illetve utólagos felszámítás **az automatikusan már lepótlékolt időszakra**.

Előfordulhat, hogy a késedelmipótlék-kötelezettséget az állami adóhatóság még nem számította fel, de az adózó valamennyi tartozása, így a késedelmi pótléka is lejártta, esedékessé válik.

Ilyen eset lehet az adózó elhalálása, illetve a felszámolás, végelszámolás, vagy csődeljárás is. Amennyiben ezen utóbbiak során a NAV hitelezői igényként a pótléket is be kívánja jelenteni, úgy annak összegét – a központi előírás hiányában – egyedileg állapítja meg, értesíti az adózót és könyveli a folyószámláján. Végelszámolás alatt álló adózóknál a végelszámolás befejezéséig számítja fel a NAV a pótléket, felszámolós adózók esetében pedig a felszámolást megelőző időszakot érintő követelések vonatkozásában a felszámolás kezdő időpontját megelőző napig, a felszámolás időszaka alatt keletkezett tartozásokra a felszámolás kezdetének napjától a felszámolási zárómérleg elkészítésének a napjáig.

Az egyedi pótlékszámítás másik csoportját azon esetkörök alkotják, amikor a NAV egy adott időszakra már automatikusan felszámította a pótléket. Amennyiben az adózónak a pótlékolással lezárt időszak vonatkozásában pótlékfizetési kötelezettsége nem keletkezett, de utólag mégis szükséges a szankció megállapítása (pl.: egy kötelezettség folyószámlán történő utólagos előírása miatt), úgy arról egyedi felszámítással, határozattal történő közléssel és könyveléssel kell gondoskodni.

Az egyedileg felszámított nettó pótlékok számítási metodikája megegyezik az automatikus pótlékszámítás módszerével, esedékességük az értesítés kézbesítésének napját követő 15. nap, a határozatban történő előírás esetén pedig a jogerőt követő 15. nap.

III. A késedelmi pótlék módosítása

A folyószámlák zárásával kapcsolatos tudnivalók körében ismertetetteknek megfelelően a lezárt időszakra vonatkozó – tárgyévi nyitó dátummal, eredeti esedékesség feltüntetésével

könyvelt – módosítások esetében szükség lehet a már felszámított késedelmi pótlék **hivatalból** történő átszámítására.

Természetesen előfordulhat az is, hogy az állami adóhatóság által az évenkénti papíros, vagy elektronikus pótlék-értesítéssel, illetve az egyedi döntéssel közölt és a folyószámlán már könyvelt pótlék összegét az adózó vitatja (pl.: rendelkezésére áll egy olyan befizetési bizonylat, amelyet a folyószámláján nem könyveltek).

Az adózói észrevételek megtételét – az ügymenet gyorsítása érdekében – a NAV a www.nav.gov.hu internetes honlap *Letöltések-egyéb/Adatlapok, igazolások, meghatalmazásminták* menüpontján belül elérhető „Folyószámla-kivonatra észrevétel” elnevezésű nyomtatvánnyal segíti. Természetesen a pótlék módosítására irányuló kérelem kötetlen formában is benyújtható. Amennyiben az adózói **kérelem** helytálló, úgy annak **alapján** az állami adóhatóság intézkedik az előírt összeg korrekciója iránt.

A módosítás egyik gyakran előforduló esete az, amikor az adózó a bevallását önellenőrzéssel helyesbíti és annak eredményeként a kötelezettsége csökken. Ezen esetekben az adózó a késedelmi pótlék alól a kötelezettségváltással érintett eredeti bevalláshoz tartozó esedékesség napjától az önellenőrzés esedékességi időpontjáig (az önellenőrzés beérkezésének napjáig) terjedő időszakra mentesül. Ha az ilyen jellegű, kötelezettségcsökkenést tartalmazó önellenőrzés már lezárt és késedelmi pótlékszámítással érintett időszakot érint, akkor az állami adóhatóság hivatalból elvégzi a késedelmi pótlék átszámítását is.

IV. Tájékozódás a várható késedelmi pótlékról

Az előzőekben részletezték alapján látható, hogy az adózók – az eBEV Szolgáltatásokon belül indított lekérdezés-

sel, illetve a papíros kiküldéssel – kizárólag a lezárt folyószámla évre vonatkozó késedelmipótlék-kötelezettségükről kapnak értesítést.

Az ügyfelek részére történő szélesebb körű szolgáltatások biztosítása érdekében a NAV az elektronikus felületen, az eBEV portál **Folyószámla és pótlékadatok** szolgáltatásán belül kialakított egy új lekérdezési lehetőséget **Késedelmi pótlék prognózis** (KP Prognózis) elnevezéssel, amelynek segítségével már a tárgyidőszakra vonatkozó, a lekérdezésig felkönyvelt adatok alapján várható késedelmipótlék-kötelezettség is lekérdezhető. Mivel ennek összege azonban folyamatosan változhat, ezért a várható pótlék kizárólag tájékoztató jellegű adat.

Egy adott összegre jutó késedelmi pótlékát az adózó a NAV internetes honlapján a www.nav.gov.hu Szolgáltatások → Kalkulátorok → Pótlékszámítás elérési útvonalra kihelyezett pótlékszámító segédprogrammal is kiszámíthatja. Ehhez a pótlékolandó időszak kezdő és záró időpontjának, illetve a pótlékalap összegének a megadása szükséges.

*

Jelen cikk az adószakmai tevékenységhez kapcsolódó késedelmi pótlékok megállapításának átfogó ismertetésére, valamint az ezzel kapcsolatos legfontosabb jogi szabályozások rendszerezésére tett kísérletet. Az erre vonatkozó állami adóhatósági gyakorlat, továbbá a felszámítás gyakorlati példán keresztül történő bemutatásával remélhetőleg hozzájárult az adózói értelmezések megkönnyítéséhez, a megfelelő adózó tájékozódás elősegítéséhez, továbbá az esetleges egyeztetések, észrevételek megtételével kapcsolatos adózói feladatok csökkentéséhez is.

SEBESTYÉN BALÁZS

BÉR és TB ügyintéző képzés

KOMP KONZULT®

A Kompkonzult Kft. az idén új lehetőséget kínál a tanulásra!

2015. októberétől OKJ-s

képzés keretében kiváló szakemberektől sajátíthatja el a szakmai ismereteket.

A képzés össz. óraszám: 140 óra

Képzés helyszíne: Villányi úti Konferencia Központ (1114. Budapest, Villányi út 11-13.)

Bővebb információ hamarosan olvasható honlapunkon: www.kompkonzult.hu